

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ
Юридичний факультет
Кафедра цивільно-правових дисциплін і трудового права
імені професора О.І. Процевського**

«Актуальні проблеми приватного та публічного права»

**Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції
присвяченої 92-річчю з дня народження член-кореспондента НАПрН
України, академіка Міжнародної кадрової академії, Заслуженого діяча
науки України, доктора юридичних наук, професора Процевського О.І.**

**2 квітня 2021 року
м. Харків**

УДК 349.2:342.727
ББК 67.305
А 43

Актуальні проблеми приватного та публічного права : матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції присвяченої 92-річчю з дня народження член-кореспондента НАПрН України, академіка Міжнародної кадрової академії, Заслуженого діяча науки України, доктора юридичних наук, професора Процевського О.І. (2 квітня 2021 року). – Харків, 2021. – 333 с.

У матеріалах збірника представлені результати наукових досліджень вчених, присвячених актуальним проблемам приватного та публічного права.

Видання адресоване вченим, аспірантам, докторантам, викладачам закладів юридичної освіти, працівникам суду, адвокатури, органам юстиції, співробітникам Державної служби зайнятості України, практикуючим юристам, громадським діячам, профспілковим активістам, іншим особам, що цікавляться проблемами приватного та публічного права.

Матеріали конференції оприлюднені у електронному вигляді на сервері відкритого електронного архіву (репозитарію) Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди ЕКhNPUiR (електронний архів): <http://dspace.hnpu.edu.ua/> та на сайті юридичного факультету: <http://www.hnpu-laws.in.ua/> у розділі «Наука».

Оргкомітет інтернет-конференції не завжди поділяє думку учасників. У збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані учасниками. Повну відповідальність за достовірну інформацію несуть учасники та їх наукові керівники.

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерела є обов'язковим.

<i>КЛИМЕНКО В.І.</i> КОМЕРЦІЙНА ТАЄМНИЦЯ ЯК ОБ'ЄКТ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН	167
<i>КЛИМЕНКО М.В.</i> ЩОДО ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ У ТРУДОВИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ	169
<i>КОВАЛЁВА Т.В.</i> ПРИВЛЕЧЕНИЕ РАБОТНИКОВ К ДИСЦИПЛИНАРНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ПО ТРЕБОВАНИЮ ГОСУДАРСТВЕННЫХ ОРГАНОВ	172
<i>ЛАНДІН В.В.</i> ОЗНАКИ ПРЕКАРІАТУ ЯК СУБ'ЄКТУ ТРУДОПРАВОВОГО ЗАХИСТУ	175
<i>ЛИСЕНКО М.І.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	176
<i>МАЗУРЕНКО О.А.</i> САМОЗАХИСТ ПРАЦІВНИКАМИ СВОЇХ ТРУДОВИХ ПРАВ ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ.....	179
<i>МАСАЛОВА Т.А.</i> ГРОШОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СЬОГОДЕННЯ	182
<i>МАСЛАКОВА Н.Н.</i> СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА СОГЛАШЕНИЯ О ТРУДОВОМ СОТРУДНИЧЕСТВЕ И УЧЕБНО-ТРУДОВОГО ДОГОВОРА	185
<i>МЕЛЬНИК Я.О.</i> СУТНІСТЬ І ЗНАЧЕННЯ ПРИНЦИПІВ ОПЛАТИ ПРАЦІ В ПРАВОВОМУ РЕГУЛЮВАННІ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН	188
<i>ПЛЄХОВ Д.О.</i> ДИСТАНЦІЙНА ЗАЙНЯТІСТЬ ЯК АТИПОВА ФОРМА ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	190
<i>ПОЛОЖИШНИК В.О.</i> РОЛЬ І ЗНАЧЕННЯ ІНСТРУКЦІЙ З ОХОРОНИ ПРАЦІ У ЗАБЕЗПЕЧЕНІ БЕЗПЕЧНИХ УМОВ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ, УСТАНОВІ ЧИ ОРГАНІЗАЦІЇ	192
<i>ФАТЄЄВ Я.В.</i> СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ ЯК ЗАСАДА ПОБУДОВИ СТАБІЛЬНИХ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН.....	194
<i>ЦУВАРЕВ О.Ф.</i> СОЦІАЛЬНА ФУНКЦІЯ У СИСТЕМІ ФУНКЦІЙ ТРУДОВОГО ПРАВА... ..	197
<i>ІЛЮЩЕНКО А.С.</i> СВОБОДА ПРАЦІ ТА ЗАБОРОНА ПРИМУСОВОЇ ПРАЦІ: ОКРЕМІ ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПРИНЦИПУ ПРАВА	200
<i>СОЛОВІЙОВ С.О.</i> ВИТОКИ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРОЦЕСУ ДОКАЗУВАННЯ У СПРАВАХ, ЯКІ ВИНИКАЮТЬ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ РОЗІРВАННЯМ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ З ІНІЦІАТИВИ РОБОТОДАВЦЯ	202
<i>ЯРОШЕНКО О.М.</i> СУЧАСНА СИСТЕМА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИХ ФОРМ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ.....	205
<i>МОСКАЛЕНКО О.В., ЛУК'ЯНЧИКОВ О.М.</i> СУЧАСНИЙ СТАН ГАРМОНІЗАЦІЇ СТАНДАРТІВ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ З ЄВРОПЕЙСЬКОЮ СОЦІАЛЬНОЮ ХАРТІЄЮ	209
<i>АНДРІЇВ В.М.</i> ЩОДО МІЖНАРОДНИХ МІНІМАЛЬНИХ НОРМ (СТАНДАРТІВ) СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	212
<i>СИНЧУК С.М.</i> ЩОДО ПРОБЛЕМИ КОНТРОЛЮ У СФЕРІ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ	215
<i>ГОЦ-ЯКОВЛЄВА О.В., КУПЧЕНКО Р.В.</i> ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ПРАВІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	217
<i>ТРУНОВА Г.А.</i> ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ГРОМАДЯН, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ВНАСЛІДОК ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ	220

Ландін Владислав Володимирович,
аспірант кафедри цивільно-правових дисциплін
і трудового права імені професора О.І. Процевського
Харківського національного педагогічного
університету імені Г.С. Сковороди

ОЗНАКИ ПРЕКАРІАТУ ЯК СУБ'ЄКТУ ТРУДОПРАВОВОГО ЗАХИСТУ

Прекаріат як верства населення перебуває в соціальних підвалинах суспільства, адже його представники в мінімальному ступені ідентифікують себе з професійним співтовариством, навіть, можливо, перебуваючи в ньому, зазнають постійних злиднів та утисків, мають найменший рівень правової захищеності [1, с. 84]. Для трудового права як найбільш соціальної та гуманістичної галузі права прекаріат є поневоленою й експлуатованою верствою населення, що прекаріат потребує трудово-правового захисту. Для створення юридичного механізму, який би забезпечив трудово-правовий захист прекаріату, треба звернутись до виділення ознак цієї верстви населення.

По-перше, прекаріат формують особи, щодо зазнали негативного впливу з так званої флексибілізації трудового законодавства [2]. Через посилення гнучкості в правовому регулюванні трудових відносин відбувся відхід від традиційної парадигми регулювання трудових відносин у бік зменшення захисної функції трудового права та збільшення договірних початків у взаєминах між працівником і роботодавцем. На практиці флексибілізація не призвела до децентралізації трудових відносин, а лише до дерегулювання й відходу держави від забезпечення балансу інтересів між роботодавцями та працівниками. Гнучкість насправді дотепер є синонімом дерегулювання трудових відносин, відмовою від багатьох елементів соціальної та захисної функції трудового законодавства.

По-друге, до прекаріату входять особи, які постраждали від посилення так званих «перегонів на дно» [2], участь в яких що для поліпшення інвестиційного клімату передбачає реформування трудового законодавства в бік скорочення захисних норм і встановлення мінімального контролю за їх виконанням. У цьому контексті проглядається наступ глобальної неоліберальної економічної моделі на соціальні права трудящих.

По-третьє, передумовою прекарізації є розвиток атипових трудових договорів і форм зайнятості, проявом чого є неповна зайнятість; зайнятість на умовах строкових трудових договорів; тимчасова, непостійна зайнятість; робота на умовах позикової праці, дистанційної праці, нульового режиму робочого часу; робота на основі цивільно-правового договору; неформальна

зайнятість, у тому числі самозайнятість; незареєстрована та незадекларована зайнятість тощо. Кожна з названих форм атипових трудових відносин ставить трудящого в нестійке та вразливе становище щодо умов праці та майбутнього. Особа, яка перебуває у сфері дії атипових трудових договорів і форм зайнятості має значні ризики прекаризації з подальшим випробуванням на собі суттєвих соціальних потрясінь.

Таким чином, зазначаючи утисків через флексибілізацію трудового законодавства та поглиблення «перегонів на дно», трудящі все більше залучаються до нестандартної зайнятості та відчувають хиткість, ненадійність свого становища, що й призводить по потреби в соціальній державі, якою згідно Конституції є Україна, розробити ефективний трудовправовий механізм захисту прекаріату.

Список використаних джерел:

1. Новіков Д. О., Ландін В. В. Прекаріат як суб'єкт трудовправового захисту. Юридичний бюлетень. Вип. 13. 2020. С. 78-85.

2. Новіков Д. О., Жукова А. І. Феномен гнучкості трудового права у соціальній філософії. Вісник Запорізького національного університету. Серія «Юридичні науки». 2014. Вип. 2. Ч. 2. С. 194-202.

3. Новіков Д. О. Важкий вибір вітчизняного трудового права між «перегонами на дно» та збереженням принципу *in favorem*. Юридичний науковий електронний журнал. 2015. Вип. 4. 128-132.

УДК 349.2

Лисенко М.І.,
аспірантка кафедри цивільно-правових дисциплін і
трудоного права імені професора О.І. Процевського
Харківського національного педагогічного
університету імені Г.С. Сковороди

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Актуальність теми обумовлена незадовільним, у більшості випадків, станом охорони праці на промислових підприємствах, які за своєю діяльністю є потенційним джерелом підвищеної небезпеки. Об'єктом дослідження є система управління охороною праці на промислових підприємствах, як частина інституту охорони праці в системі галузі трудового права та, одночасно, частина загальної системи управління (менеджменту) підприємства. Ціллю дослідження є обґрунтування розробки нової концепції охорони праці, з урахуванням сучасних реалій, формування основних напрямків удосконалення